

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 1b

Tema: Tekniska innovationer och deras påverkan på samhället

Syfte

Syftet med provet är att utvärdera elevernas förståelse av tekniska innovationer under industrialiseringen och deras inverkan på samhället. Genom provet får eleverna möjlighet att visa sin kunskap om olika innovationer och hur dessa har påverkat arbetsliv, kommunikation, transport och samhällsstruktur.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla teknologiska innovationer under industrialiseringen och deras inverkan på ekonomiska, sociala och kulturella förändringar. Det är centralt att förstå hur dessa innovationer påverkade arbetslivet, kommunikation, transport, och hur de förändrade människors liv och samhällsstruktur i stort.

Kunskapskrav

Eleven kan översiktligt redogöra för hur olika faktorer, i detta fall teknologiska innovationer, påverkar samhällsutveckling. Eleven kan ge exempel på hur dessa innovationer har lett till förändringar inom olika områden, och analysera konsekvenserna av dessa förändringar.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken teknisk innovation var avgörande för att öka produktionen inom textilindustrin?
 - A) Järnvägen
 - B) Spinnmaskinen
 - C) Telegrafen
 - **D) Ångmaskinen**
2. Vilket av följande påståenden stämmer om järnvägar under industrialiseringen?
 - A) De försämrade transportmöjligheterna.
 - **B) De möjliggjorde snabbare och billigare transporter.**
 - C) De användes främst för militärtransport.

- D) De hade ingen inverkan på ekonomin.
3. Vad var ett av de mest betydelsefulla resultaten av ångskeppens framväxt?
- A) Minskad handel med andra länder
 - **B) Ökad internationell handel och transporter.**
 - C) Bättre arbetsvillkor för sjömän.
 - D) Inga större förändringar skedde.
4. Vilken innovation förbättrade kommunikationen avsevärt under 1800-talet?
- A) Telefonen
 - **B) Telegrafen**
 - C) Radio
 - D) Tryckpressen
5. Hur påverkade spinnmaskinen arbetslivet?
- **A) Den ökade produktiviteten och effektiviteten.**
 - B) Den gjorde arbetet farligare.
 - C) Den minskade behovet av arbete.
 - D) Den gjorde att alla fabrikar stängdes.
6. Vad ledde transportrevolutionen till i storstäderna?
- A) Minskad befolkningstillväxt.
 - **B) Urbanisering och ökad befolkning.**
 - C) Fler landsbygdsbor.
 - D) Bättre boendeförhållanden på landsbygden.
7. Vilka följder fick förbättrad kommunikation för det politiska livet?
- A) Ingen påverkan på politiken.
 - **B) Snabbare spridning av politisk information och nyheter.**
 - C) Minskat intresse för politik bland medborgarna.
 - D) Ökad censur av media.
8. Vilken del av industrialiseringen ledde till förändringar i hur människor transporterades?
- **A) Järnvägarna.**
 - B) Spinning Jenny.
 - C) Telegrafen.
 - D) Ångmaskinen.
9. Vad kännetecknar processen av urbanisering?
- A) Människor flyttade till landsbygden.
 - B) Befolkningen minskade i städerna.
 - **C) Människor flyttade från landsbygden till städerna.**
 - D) Ingen förändring i befolkningsfördelning.
10. Vad var en betydande effekt av ångmaskinens användning inom industrin?
- A) Minskad produktionstakt.
 - **B) Ökad produktivitet och bättre arbetsförhållanden.**
 - C) Ingen effekt på industrin.
 - D) Fler arbetstillfällen på landsbygden.
11. Hur bidrog tekniska innovationer till förändringar i arbetslivet?
- A) Genom att minska behovet av arbetskraft.
 - **B) Genom att effektivisera produktionen och skapa nya yrken.**
 - C) Genom att avskaffa fabriker.
 - D) Genom att öka arbetslösheten.
12. Vilka var de två viktigaste transportmedlen under industrialiseringen?
- A) Häst och vagn

- **B) Tåg och ångskepp.**
 - C) Bil och cykel.
 - D) Flygplan och båt.
13. Vilken förändring medförde telegrafens uppfinning?
- **A) Kommunikation blev snabbare och mer effektiv.**
 - B) Ingen betydelse för kommunikationen.
 - C) Det minskade informationens tillgänglighet.
 - D) Kommunikation blev mer komplicerad.
14. Hur påverkade tryckpressen samhällsinformationen?
- **A) Den gjorde information mer tillgänglig för allmänheten.**
 - B) Den hade ingen inverkan.
 - C) Den minskade spridningen av information.
 - D) Den ledde till censur av nyheterna.
15. Vilken aspekt av tekniska innovationer är viktig att förstå idag?
- **A) Hur innovationer fortfarande formar vårt moderna samhälle.**
 - B) Att de enbart var viktiga under industrialiseringen.
 - C) Att tekniska innovationer alltid är positiva.
 - D) Ingen vikt vid innovationer idag.

Resonerande frågor

1. På vilket sätt tror du att dagens teknologiska innovationer kommer att påverka framtiden? Syftet är att ge eleverna möjlighet att reflektera över möjlig påverkan av innovationer som AI och digitalisering.
2. Kan du ge exempel på negativa konsekvenser av tekniska innovationer under industrialiseringen?
Denna fråga möjliggör en analys av både positiva och negativa aspekter av innovationer.
3. Hur skulle samhället se ut idag om ingen teknisk utveckling hade skett sedan industrialiseringen?
Frågan uppmuntrar eleverna att tänka kritiskt kring teknologi och samhällsutveckling.
4. Vilken roll spelar utbildning i samband med tekniska innovationer och deras påverkan på samhället?
Eleverna ges möjlighet att utforska sambandet mellan utbildning och teknologisk utveckling.
5. Analysera hur urbanisering påverkat sociala strukturer inom städerna.
Frågan ger möjlighet att diskutera sociala förändringar relaterade till urbanisering.
6. På vilket sätt kan vi se spår av industrialiseringens tekniska innovationer i dagens samhälle?
Ger eleverna chans att koppla historiska händelser till nutiden.
7. Vilka etiska frågor kan uppstå kopplade till moderna tekniska innovationer?
Denna fråga uppmanar eleverna att tänka på etisk påverkan av utvecklingen.
8. Hur kan vi som samhälle bäst förbereda oss för framtida tekniska innovationer?
Uppmuntrar till diskussion om hur framtiden kan hanteras med fokus på innovationer.

Bedömning

Provets poängsättning baseras på faktafrågor och resonerande frågor.

Faktafrågor: Varje korrekt svar ger 1 poäng, totalt 15 poäng möjliga.

Resonerande frågor: Varje svar bedöms med upp till 3 poäng, vilket ger totalt 24 poäng möjliga.

För att nå betygsnivåer krävs följande totalpoäng:

- E: Minst 8 poäng
- C: Minst 12 poäng (med minst 3 poäng från resonerande frågor)
- A: Minst 18 poäng (med minst 5 poäng från resonerande frågor)